

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXVI

Price 20 c.

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Wednesday, June 27, 1979

Nr. 148

SVARSTO ALIEJAUS PASKIRSTYMO KLAUSIMA

AMERIKOS KONGRESAS MINĖJO BIRŽELIO TRĖMIMUS

SENATORIUS PERCY REIKALAVO LIETUVAI,
LATVIJAI IR ESTIJAI LAISVĘ

Sen. Charles H. Percy (R., Ill.) pasakė kalbą Amerikos Kongrese, minint baisiuosius birželio trėmimus ir žudynes. Ji yra atspausdinta Congressional Record Nr. 82 birželio 20:

"Mr. President! 1940 m. birželio 15 d. Sovietų kariuomenė okupavo Baltijos valstybes. Po metų didelis skaičius Baltijos krašto žmonių buvo ištremti į Sibirą.

Minint šias tragiškas sukaktis, aš tikiuosi, jog mes būtume tvirti savo individualiuose nusistatymuose siekti, kad Sovietų Sąjunga leistų emigruoti Baltui Gajauskui, Viktorui Petkui ir Marijai Jurgutienei. Jei Lietuva šiandien būtų laisva, tai jiems nereikėtų emigruoti. Bet jie nusprendė išvažiuoti ir jie turi teisę pagal Helsinkio sutarimus. Birželio 8 d. aš pasiūniau prez. Carterui laisvą padaryti dėl jų intervenciją, kai susitiks Vienoje su gen. sekretorium Brežnevū.

Tų minėjimų proga mes turėtume vėl įsipareigoti Lietuvos, Latvijos ir Estijos reikalams, taip pat kitoms tautoms, kurioms yra paneigta laisvės palaima. Laisvieji žmonės turime atsakomybę jausmą siekti laisvės tiems, kurie jos neteko."

Daržovės vežamos į Chicago

CHICAGO, Ill. — Kalifornijos, Louisianos ir Texas valstijų daržovės sunkvežimiais vežamos į Chicago. Visoje eilėje valstijų jau prinko pomidorai, agurkai, dynės ir kitokios daržovės, kurios didmiesčiuose laukiamos.

Streikuojantys sunkvežimiu vairuotojai jau pradeda suprasti susidariusią keblią padėtį ir ne-trukdys pervežimui, nes nepristatant produktų į supermarketus fermeriai praranda visą savo derlių.

Vilkai Sov. Sąjungoje

MASKVA. — Rusų dienraštis "Sovietская Rosija" skelbia, kad per paskutinį dešimtmetį Sovietų Sąjungoje vilkų padaugėjo dvigubai ir vilkai darosi tikra ryškė žmonėms. Spėjama, kad šiuo metu Sovietijoje jau yra virš 70.000, kurie per metus nuostolių padaro iki \$15 milijonų. Preitais metais vilkų nušautą apie 22.000.

KALENDORĖLIS

Birželio 27: Ema, Vladislovas, Norgaila, Nendré, Gediminas.

Saulė teka 5:27, leidžiasi 8:25.
Oras vėsesnis, liis.

Kiek pasaulyje surūko papirosų

Nepaisant daktarų perspėjimų žodžiu ir raštu, kad "rūkyti nesveika", cigarečių ir papirosų gamyba visame pasaulyje praėjais 1978 metais pasiekė rekordinį 4,127 milijonų (milijardų) skaičių.

Daugiausia praėjais metais cigarečių ir papirosų pagamino: Kinija 725 milijonus, Jungtinės Valstybės 655 milijonus, Sovietų Sąjunga 380 bil., Japonija 297 bil., Vokietija 137 bil., Brazilija 127 bil., Lenkija 89 bil., Prancūzija 80, Bulgarija 78 milijonus. Prekyba tomis "karšto vinimis", lyginant su metais anksčiau (1977), padaugėjo 9% arba 265 milijonais vienetų. Daugiausia cigarečių eksportuoja Jungtinės Valstybės — 66 milijonus ir Bulgarija — 63 milijonus.

Riaušės dėl gazolino

LEVITTOWN, Pa. — Savaitę prasidėjo ramiau, kai motorams degalų padaugėjo, bet daugelyje vietų rytuose prie gazolino stočių dar eilės laukiančių automobilių stovėjo ir pesimistiškai įkalbinėjo, kad blogiausia dar pareina.

Levittowne, po neramius savaitgalio, pirmadienį paskelbtas "bėdos stovis" ir uždrausta grupuoti daugiau kaip iki penkių žmonių, o valstijos policijai pavesta pakeisti vietos valdinkus.

— Aukščiausias teismas pripažino dideles teises įtariamams žmonėms. Įtariamais gali būti nekalts. Jis turi teisę gintis.

— Kiniečiai, ilgus metus gyvenę farmose, dabar pradėjo pardavinėti žemę, nes neapsimoka fermeriui. Be to, valdžia atima geresnes farmas.

Sen. Charles H. Percy

Vito Shukis, žinomas namų statybos kontraktorius (kairėje), Lietuvių Prekybos Rėmų Stipendijų komisijos pirmininkas, įteikia lietuviams studentams stipendijas LPR tradiciniame bankete. Stipendijas priima: Viktoras A. Kedaitis, Dalia A. Gvildytė, Vanda B. Kuraite ir Jonas A. Stakėnas.

SOMOZA EIS PARTIZANAUTI, BET TĖS KOVĄ PRIEŠ ISIBROVĖLIUS

ANTRADIENĮ LABAI ŠMARKIAI APSAUDE
DU MANAGUOS PRIEMIESČIUS

MANAGUA, Nikaragva. — Pirmadienio popietę Nikaragos prezidentas Anastasio Somoza buvo pareiškęs, kad jis sutinka tartis su opozicijos vadais apie jo išvykimą, bet antradienio rytą pareiškė, kad jis pakeitė savo nuomonę ir visai nesirengia su nieku tartis ir išvažiuoti. Jis nutarė kovoti prieš isibrovėlius i Managua ir kitas pietų Nikaragos sritis.

— Jeigu bus reikalo, tai pats eisiu partizanauti, bet vesiu kovą: kol visi isibrovėliai bus išvaryti iš Nikaragos teritorijos, — pareiškė prez. Somoza.

Baigus prezidentui kalbėti per radiją, kelios Nikaragos aviacijos eskadrilės puolė du priemiesčius, kuriuose buvo susigrupavę partizanai. Lakūnams pavyko išgriauti kelis isibrovėlius partizanų centrus ir sukelti gaisrų, bet minėtų priemiesčių nacionalinė gvardija neišlaisvino.

GVARDIJA PASIRYZUSI TĖSTI KOVĄ

Nacionalinė Nikaragos gvardija manė, kad galės lengvai išvalyti abu priemiesčius, bet jie nepavyko. Aviacija, be abejo, padarė nuostolių priemiesčių partizanams. Gvardijos kariai buvo sutikti kulkosvaidžiais, o arčiau priartėjusiems buvo mestos kelios rankinės granatos. Gvardijos dalinys bandė išmušti priešą iš Masajos, bet ir ten jie buvo atmušti. Iš visko matyti, kad i Managua įsiveržė didokas būrys partizanų, mokančių labai gerai pasipriešinti gvardijai.

Gvardijos vadovybė yra įsitikinusi, kad j sostinė įsiveržė gerai patyrę kariai. Nikaragos kariai tokioms kovoms nebetinka. Keli smarkesni šūviai juos išmuša iš lygsvaros, todėl jie visus mūšius pralaimėdavo. Tuo tarpu dabartiniai, įsiveržusieji iš Kosta Rikos, moka slėptis nuo aviacijos bombų ir kulkosvaidžių. Prezidentas pareiškė, kad nacionalinė gvardija, josios vadai ir jis pats pasiryžęs kovoti prieš isibrovėlius.

AMERIKOS ATSTOVAI SVARSTO KLAUSIMĄ

WASHINGTON, D.C. — Amerikos valstybių atstovai manė, kad prezidentas Somoza savą noru pasitrauks iš prezidentūros ir padės baigti konfliktą. Pasirodo, kad prezidentas, pasitaręs su įvairiais ginklų rūšių vadais, nutarė tęsti kovą ir ginti legalią vyriausybę. Gvardijos kariai pasiryžę išlaisvinti Managua. Jeigu nepavyktų sostinės išlaisvinti, tai visi trauktųsi į kalnus ir tęstų kovą.

VALSTYBĖMS KELIA NAUJI PROBLEMŲ

Nicaragos prezidento nutarimas tęsti kovą kelia naujų problemų, nes teks svarstyti naujas priemones pilietiniam karui baigti. Somoza nurodo, kad Nikaragvoje laimėtų ne sandinistai, kaip jie pradžioje skelbė, be įsigalėjus diktatoriaus Castro šalininkai. Omar Torrijos ir Fidel Castro įsigalės Pietų Amerikoje. Somoza kovos, bandys pastoti jiems kelią.

Bandė nužudyti generolą Haig

BRIUSELIS, Belgija. — Vakar buvo paskelbta, kad vienas automobilis trenkė į generolą Alexander Haig mašiną, bet vyriausiam Šiaurės Atlanto Sąjungos karo vadui pavyko išvengti sužalojimo. Antradienį paaiškėjo, kad ne jo apsaugos automobilis trenkė į generolo mašiną, bet jam važiuojant keliu sprogo kelyje galinga bomba. Gen. Haig sprogo metu buvo sutrenktas, bet jis išliko gyvas ir sveikas.

Ku Klux Klanas grasina: būsimi karšta vasara

CHICAGO. — Ku Klux Klan pranašauja ilgą karštą vasarą. Krikščionių organizacija pietinėse valstijose (SCLC) spėja, kad tas perspėjimas yra tik pradžia.

Abidvi pusės įsitikinusios, kad trumpu laiku krašto piet-

Dvi dienas tęsėsi riaušės

GREAT LAKES Naval Training Center, North Chicago. — Pirmadienį ir vėl prasidėjo riaušės tarp vietos marinų ir policijos. Riaušės prasidėjo dėl paprastu muštynių tarp jūreivių ir civilių.

Sekmadienį grupė jūreivių nuvyko į gretimame miestelyje buvusias vestuves. Atvykę jūreiviai išgėrė pašoko ir prasidėjo gėnčas, išsivystęs į riaušes. Nukentėjo keli jūreiviai ir civiliai. Teko šauktis policijos pagalbos.

Pirmadienį į peštynių vietą atvyko didesnis būrys policijos, kurią puolė žymiai didesnis ir geriau organizuotas marinų būrys. Ligoninė išvežta 13 žmonių, keli gania sunkiai apdaužyti. Jūreiviai policiją apšaudė akmenimis ir pagaliais. Kelis policininkus taip pat teko nuvesti į ligoninę. Prokuratūra tyrinėja riausių priežastį ir nori nustatyti pradininkus.

Gangsterių konferencija

Sužiuta ir patikrinta, kad praėjusį penktadienį Chicagoje įvyko Chicago ir Los Angeles kriminalo sindikato išrinktų konferencija, kurioje tarpe buvo tokių Chicago sindikato narių, kaip Joseph Alio, ir Jack Cerone. Bet įdomiausia, kad mingas įvyko Chicago šiaurinės dalies patrulių pareigūno Anthony Nick Civella namuose.

Automobilis suėda 25% žmogaus pajamų

DETROITAS. — Hertz korporacijos študija parodė, kad turėti nuosavą automobilį ar sunkvežmį nuo 1978 metų pirmą kartą istorijoje suėda visoje Amerikoje daugiau kaip ketvirtadalį asmens pajamų.

JAV-bėse išlaidos automobiliams ir komerciniam vežimams dabar siekia \$442.6 milijono. Tai yra rekordinis išlaidų pakilimas, 17.7 nuoš. didesnis, negu buvo 1977 metais.

— Prez. Carteris susitarė su japonais teikti daugiau pagalbos iš Vietnamo pabėgusiems tremtiniams.

— Daugelis juodaodžių, apgauti savo vadų, daugiau pasitiki baltiaodžiais negu juodažiais.

— Buvęs Stateville kalėjimo viršininkas atleistas iš pareigų.

— ne dalį apims kovos dėl civilinių teisių, panašiai kaip buvo 1960-aisiais metais.

Abidvi organizacijos surengė eisenas Decatur, Ala., ir Little Rock, Ark. Ramybę pasisėkė išlaikyti tik skaitlingos policijos dėka.

KKK vadas Bill Wilkinson prižadėjo savo "riteriams", kad bus nugalėti "murinai", kurie dabar stengiasi maišyti su baltais, komunistais ir liberalais.

Šį kartą išlošime. Jeigu bus reikalas, pašvėsim savo kraujo paskutinį lašą, kad išgelbėtume Ameriką, pasakojo Wilkinson.

PREZIDENTAS KALBĖJOSI SU OHIRA, PRAMONĖS VALSTYBĖMIS

ARABAI NORI KELTI NAFTOS KAINAS.
BET NEPAJŪGIA SUSITARTI

TOKIJO, Japonija. — Prezidentas Carteris antradienį gana ilgai tarėsi su Japonijos premjeru Ohira ir artimiausiais jo Azijos patarėjais. Atrodo, kad prezidentui labiausiai rūpėjo aptarti bendrą Amerikos ir Japonijos Azijos politiką. Bet pats svarbiausias Tokijo pasitarimas buvo ekonominis. Didžiausias dėmesys kreipiamas pasaulio energijos klausimui.

Pramonės valstybėms reikalinga nafta ir degalai. Amerikos, Japonijos, Vokietijos, Anglijos, Prancūzijos ir Italijos atstovai nori paskirstyti naftos ir degalų kvotas, kad kiekviena valstybė gautų jos pramonei reikalingos naftos ir degalų. Vakarų Vokietija skundėsi, kad JAV superka didžiausią naftos kiekį, reikalingą jų pramonei stiprinti, tuo tarpu kitos valstybės priverstos mokėti brangiau ir gauna mažiau.

Kancleris Schmidt, bevišėdamas Washingtone, išdėstė laisvojo pasaulio turimas naftos atsargas, kiekvienai valstybei reikalingą kiekį ir galimybes jį gauti. Kancleris nurodė, kad Amerika sudėgina labai daug degalų pasivažinėjimams. Jis patarė paruošti teisingesnį ir naudingesnį planą. Atrodo, kad prezidentas Carteris sutiko su pagrindinėmis kanclerio mintimis. Antradienio popietę prezidentas išdėstė suvažiavusiems pramonės valstybių atstovams apie priemones naftos ir degalų reikalams tvarkyti. Manoma, kad konferencijos pabaigoje bus paskelbti keli pagrindiniai dėsčiai visam laisvajam pasauliui.

VIENA, Austrija. — Arabų naftos valstybių atstovai, pasitarę Paryžiuje ir Vienoje, negali susitarti dėl naftos ir degalų kainų. Vienos valstybės yra pasiryžusios truputį pakelti naftos kainas, nes infliacija jų mokėti ir produktų kainas. Arabai nori pakelti naftos kainas, bet nenori mokėti daugiau už Vakarų ir laisvojo pasaulio gaminamas mašinas.

Libija ir Saudi Arabija yra linkusios palikti dabartines naftos kainas. Jeigu pakeltų, tai labai mažai. Tuo tarpu Iranas, keli Persijos įlankos šeimai yra pasiryžę kelti kainas, kol Amerikos doleris bus nuvertintas. Keli šeimai sąmoningai savo santaupas investuoja į Kanados dolerius, kad Amerikos doleris būtų nuvertintas. Bet Persijos įlankos arabai apsiriko. Kanados rinkimai atnešė kitą vyriausybę, kuri atleido didoką skaičių darbininkų ir be plano pradėjusi daryti ūkio pakaitas, staigiai numušė Kanados dolerio vertę visu 20 nuošimčių. Kanados doleris vertas tik 80 amerikietišku centų.

Suvažiavusieji naftos magnatai laukia Tokijos delegacijos nutarimų. Jeigu pramonės produktų kainos bus keliamos, tai arabai mažai telaimės. Jeigu

Pradeda rūpintis ateinančia žiema

WASHINGTON. — Vyriausybės griebsis drastiškų priemonių — įskaitant suvaržymus gazolino ir dizelio kurui — jei pasirodys reikalas garantuoti reikalingą kiekį namams apšildyti alyvos ateinančią žiemą. Energtijos sekretoriaus pavaduotojas pareiškė Kongresui pirmadienį. "Mes neeisime namams užšalti Naujojoje Anglijoje", pasakė O'Leary. Energtijos planuotojai vis dar tiki, kad naftos kompanijos dar turi laiko papildyti savo alyvos atsargas iki žiemai parėinant, bet sekr. pavaduotojas pripažino, kad šiuo metu padėtis yra niūri, dėl to vyriausybė yra pasiryžusi panaudoti visus žingsnius namų šalininkams apginti. Jis pranešė, kad birželio 15 dieną namams šildyti alyvos buvo paruošta 128.5 milijono statinių, o tai yra beveik 24 milijonais statinių mažiau, negu kad administracija jaučia esant reikalinga iki spalio 1 d.

— Sukilėliai pareiškė, kad su Somoza jie nenori jokiu kalbų. Jis privalo pasitraukti iš prezidentūros.

— Arabai labai nusiminę, kad Kanados doleris nuvertė visų penktadaliu, jiems nieko nepanešdama. Jiems atrodo, kad kanadiečiai juos apgavo.

infliacija bus apstabyta, tai arabai yra linkę nekelti naftos kainų, bet jeigu kainos bus gerokai pakeltos, tai ir naftos kainos bus pakeltos. Atidarius Meksikos naftos versmės ir nuostaus Pietų Amerikos naftos gamybą, arabai galėtų nukentėti. Jie turėtų naftos versmės, bet nafta be pramonės yra bevertė. Arabai taip pat nenori būti palikti vien sovietų rinkai. Rusai niekad brangių kainų nemokėjo ir nesirengia jų mokėti šį kartą. Rusai tikisi pasinaudoti pigia nafta ir pigiais degalais. Jeigu rusams pavyktų Saudi Arabiją nuvesti tais pačiais keliais, kuriais nuėjo Iranas, tai didžiausią naftos ir degalų šaltinį rasti būtų jų rankas.

Tuo tarpu tokia galimybė yra tik spekuljimas. Be prezidento Carterio pareiškimo ir pramonės valstybių vieningo nutarimo, naftos klausimas gali pakibti ore.

Visi žino, kad arabams, be mašinų, reikalinga ir duona. Niekas arabams javų neparduos ir neduos, kaip tai daro amerikiečiai. Egiptas žino, ką amerikiečių pagalba reiškia. Sirijos prezidentas pareiškė, kad pagalba gali būti labai reikalinga, negu dideli automobiliai. Naftos magnatai laukia prezidento pareiškimo, kad gautų nutarti, kelti kainas ar nekelti.

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYČIOS

Dėstas RIMAS NERIMAVIČIUS

DIETA, KURI PADĖS

Mielai skaitytojai,

Pasiziūrėję į šio straipsnelio antraštę, tikriausiai piktaite pagalvojote: koks avinas išgalvojo dar vieną dietą svorinui numesti? Lyg tai jū jau neužtektų po vieną kiekvienam plačiam ir siauram Amerikos gyventojui! Ir lyg bent viena iš tų dietų būtų nors uodui tūkstintinė dalį svoro numesti padėjusi!

Deja, aš nesu avinas. Pabrėžiu, kad ši dieta garantuotai numes Jums svorį. Pati esu įrodymas, nes prisilaikydama šios dietos pagaliau galu vadintis savo tikrojo vardu — Mažoji. Tad neabejodami skaitykite toliau.

PIRMADIENIS

Pusryčiai: silpna arbata.
Priešpiečiai: Vienas buljono kubukas, ištirpintas ketvirtyje puoduko atskiesto vandens.
Pietūs: viena karvelio kulšis ir trys unčijos slyvų sunkos — bet tiktai gerkliai išskalauti.

ANTRADIENIS

Pusryčiai: nuo sudegusios duonos riektės nugramdyti trupiniai.
Priešpiečiai: viena baronkos skylė be cukraus ir viena stiklinė išdžiovinoto vandens.
Pietūs: du pagruzdinti kukurūzų grūdai.

TREČIADIENIS

Pusryčiai: supiaustytos ir išvirtos staltiesės dėmės.
Priešpiečiai: pusė tuzino aguonų sėklų.
Pietūs: biciai šonkauliai ir uodų kultniukai, patroskinti acte.

KETVIRTADIENIS

Pusryčiai: suplėšyta kiaušinio lukšto odelė.
Priešpiečiai: vienas apelsino pumpurėlis.
Pietūs: trys sukaptos ariškų bulvės akutės.

PENKTADIENIS

(pasninkinė dieta)
Pusryčiai: du vėžio ūsai.
Priešpiečiai: vienas auksinės žuvelės pelekas.
Pietūs: išimta mėsyte iš vieno krabo nago.

SEŠTADIENIS

Pusryčiai: keturios kapotos banano sėklos.
Priešpiečiai: pagruzdinti peteliškės kepenys.
Pietūs: minkštai ištroškintas medūzos nugarkaulis.

Šestadienį, tiepos 26 d., visi keliai veda į Naujienų didįjį pikniką erdviame Vosniako pikniku sode. Visi yra susidomėję Naujienų pikniku ir naujais, labai gražiais ir patogiais aliuminiais vėžiais.

DIALOGAS ROJUJE

Vieną kartą Ieva kreipėsi į Adomą ir sakė:
— Kodėl tu šiandien toks rūstus ir mažai kalbi? Ar tik tu neįsimylėjai į kitą moterį?
— Ką, ar pakviesai? — suriko pirmasis žmogus. — Juk tu esi vienintelė moteriškė rojuje!
— Vienintelė? Palauk, aš suskaitysiu tavo šonkaulius ir tada patirsiu ar tu tiesą sakai, ar meluoji...

Pionierių giesmė

Vienas Kanados lietuvis gavo iš okup. Lietuvos eilraščių, kuri turi išmokyti vaiką mokykloje, žinoma, ir deklamuoti pionierių stovyklose. Tiltininkų ir bendradarbių bei ryšininkų su "Rodinos" d. augėja džiaugsmui jį perspausdiname:

Mylėki partiją, vaikuti,
Kaip savo motiną myli.
Tave lyg pumpurą gležnutį,
Išsaugos Lenino šalis.

Tave nuo priešo ji apgynė
Ranka galinga ir tvirta.
Visa tėvynė lenininė —
Jos darbo rankų sukuria.

Ir tu gali kuo nori būti
Tik didžio Lenino šaly.
Mylėki partiją, vaikuti,
Kaip savo motiną myli.

Nuostabūs modernaus gyvenimo faktai

• JAV didelis uždavys yra \$800 milijonų skola. Nėtrukus skola gali pasiekti vieną trilijoną dolerių. Bet tas dar nėra vienintelė finansinė sunkenybė. Wall Street Journal raportuoja, kad valdžia yra atsakomybą iš viso 9 trilijonais dolerių. Be jau minėtų skolų, yra pasakojama garantijos, apdraudus reikalai, pensijų problemos ir kt. Kiekvienam taksų mokėtojai įsina pė \$113.000. Tai neįsivaizduojamai didelė našta. Užėjus rimtai ekonominei krizei, tokioje padėtyje valdžia negalėtų daug ko daryti.

• New Delhi, Indijoje, šventosios karvės sugulė viduryje bulvarų. Automobilai ir sunkvežimiai turėjo prasižinti, kad šventųjų karvių poilsio nesutrukdytų.

• Carterio ir Brežnevo "romansas" Vienoje, kaip paprastai, pasibaigė "vienkartiniai".

• Tarp Pakistano ir Kinijos gyvena tautelė vad. hunzas, kuri neturėję sklencės. Kai susidūrė su civilizacija, pradėjo valgyti mėsą ir saldumynus, pradėjo sirgti skleroze. Pietų Afrikoje Tsavana giminės juodžių artėjos buvo, kaip Vakarų baltųjų jaunuolių. Jie mitybą tiksliai laukinėmis uogomis ir vaisiais. Kai pradėjo valgyti vakarietiškas valgis mėsą ir rūkytą, serga arterioskleroze.

• 20 metų laikotarpio futbolo žaidėjų susižeidimai alermuojančiai padidėjo. Daugiausia kaulų lūžimas, galvos sutrenkimai. Kai galva apsaugojama šalmu, tai dažniausiai sprandas nukentė.

• Venerinės ligos plėsiasi kaip mūškos gaisras. Atsilaudo komplikuočios bakterijos — virusas ir gonorijos bacilos kartu. Negeriau yra ir su homoseksualistais. Jie gauna ameba bakterijas. Sekso palaikymui plintant, plinta ir ligos.

Don Pilotas

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Maiki, kai tu buvai išėjęs, aš girdėjau nepaprastą naujieną — lietuviai žurnalistai nemoka lietuviškai! Štai įrodymas, paimtas iš Keleivio paskutiniojo numerio. Ten rašo: "Joks laisvame pasaulyje išeinantis laikraštis, redaktorius ar korespondentas, neturi nė juridinės, nė moralinės teisės atimti ar apriboti LŽS nariui-teisei lankytis Lietuvoje ir kt. komunistų valdomose kraštuose."

Juk tai ne žurnalisto ir ne lietuvių sakiny. Bet maskoliaus pramokusio lietuviškai. Kaip tau, Maiki, toki kalba atrodo? — Negerai, — Tėve, negerai. Matyt, tą sprendimą rašė ne lietuvis.

— Bet, Maiki, ten pasirašo trys žurnalistai, išrinkti ir įkopti į garbės teisiną. Visų trijų pavardės atrodo lietuviškos: Juk mąskolis ar gudas nepasirašys: J. Dagys, J. Vaičiūnas, J. Karakas. Kaip žini, neįsijetie trys yra lietuviai, tik žurnalistų profesiją prisidengę.

— Tu taip manai? — Taip, Maiki. Juk pasakymas "išeinantis laikraštis", redaktorius ar korespondentas yra bereikšmė svetimybė. Laikraščio išėjimas yra vienas dalykas, redaktoriaus — kitas, o korespondento dar kitas. Juk tu atsimeni tuos korespondentus, kurie atėdavo pas Zaciarką — kaip jie mėgdavo savo raštais pasigirti! Laikraštis išėina vienu būdu, o redaktoriaus — kitu. Laikraštis neatima nieko nuo nieko, lyg išdykęs piemuoto atima peiliuką nuo kito piemens. Tai ne laikraščio darbas. Ir teisiu atėmimas gan painus veiksmas. Į tą veiksmą įeina jėga, o laikraštis yra bejėgis. Laikraštis musų nuo savęs nenubaudo.

Teisių įvairumas taip pat žymėtinai. Jų yra daug. Teisė gali būti juridinė, moralinė, politiška, pilietiška, asmeniška; teisė mylėti, teisė nekęsti, teisė nusipiauti et cetera, et cetera.

Aniems žurnalistams esą gėda, kad laikraščiai spausdina "polemiskus laiskus", o patys "garbės Teisėjai" rašo polemiską sprendimą ir siunčia laikraščiams! Absurdas, Maiki, absurdas.

STALINIŠTŲ POTERIAI

Tėve mūsų, kūrėsi sėdi Kremlinuje!

Teisie garbinamas tavo vardas. Teplinta tavo karalystė iki kraštų žemės, o paskui ir mėnulyje, ir planetose, ir žvaigždynuose. Teisie tavo valia Amerikoje ir visame laisvajame pasaulyje, kaip ir Kremlinuje.

Duona, sviestas, kumpius ir kitokias gėrybes iš Lietuvos ir kitų pavergtų tautų gabenk į matuską Rusiją.

Išpek mus nuo iškrypimo iš partinės linijos, kaip ir mėsą iš

Teisingai, Tėve, teisingai pasakei.

— Maiki, ar tu pažįsti poną Pleškį?

— Ne, Tėve, nepažįstu. O ką jis padarė?

— Jis, Maiki, patrupino kojas melui. Tasai melas, lyg senas vyras, repliojo Amerikos lietuvių Bendruomenės gretose ir skleidė kenksmingus taršalus. Keli kiti rašytojai bandė aplamdyti melą, bet anieks nesisėkė. Kur buvęs — nebuvo, ponas Pleškys čiuo melo kojas ir nugalėjo. Melas dar gyvas, bet ne toks greitas, ne toks palapūs. Dabar, mažiau taršalų bepaskleidžia, mažiau gadina Bendruomenės išvaizdą. Akylėms jos nariai, taršalus mato ir moka pasisaugoti, bet ne visi.

— Idomu, Tėve, bet kaip tu tokį dalyką sužinojai? — Buvo rašyta Naujienose. Pleškio raštas išspausdintas šių metų geg. mėn. trečią dieną. Čia smoto namuose, Naujienas radau ir perskaiciau. Dabar pats džiaugiuos iš Bendruomenės išėję.

— Gerai, Tėve, bet kaip tie taršalai atrodo? Ar jie smirdi, kaip pypkės dūmai, ar varva, kaip dektinė iš prakirusios stakinės?

— Tu, Maiki, tų dalykų man neprikis! Juk tu žinai, kad as pypkės daugiau nerūkau ir dektinės negeriu. Taršalai — tai propaganda ir apgaulingos pretenzijos prie demokratijos. Jie skelbia, kad Bendruomenė esanti demokratiška, bet yra užurpantiška. Kai viens gudragalvis patenka į vadovybę, jo iš ten niekrapstys. Jis pats save išrenka. Jis sau algą pasiskiria ir, kol visuomenė duosni, niekas nežino kiek jis gauna. Jis apsišato save "garbės teismu", kuris žino, kaip tokį apginti.

Ir narius į Bendruomenę jie varu suvaru. Senieji Amerikos lietuviai moka pasipriešinti, bet tremtiniai, papratę vado klausyti — klausio, stoji ir tą sąjūdį, tikėdami, kad ir jiems gal atsiras proga patekti į vadus.

— Ar ne per daug, Tėve, tu apšneki?

— Dovanok, aš pasikarsciau.

pejame vienas kitą.

Vesk buržuaziškų kraštų kapitalistus, profesorius, laikraštinkus, rašytojus, menliukus ir pagundą, kad lengviau ir greičiau būtų galima jų kraštus pavergti.

Gelbėk savo vergus nuo pinigų, laisvės, žemės, visokios nuosavybės, o susipratusius gabenk į Sibirą.

MODERNUS SAPNININKAS

Pagal seną lietuvišką sapnininką

(Tęsinys)

VANAGAS reiškia pikta ligą. Matyti jį skraidanti ratu — saugok savo turta.

VANDENTIEKIS ženklina gerą tvarką namuose ir turto įgijimą.

VANDUO: jei ramus ir švarus — viskas gerai sekis, ypač keliauninkams bei turistams; jei sudrumstas — ligos ir nelaimės, jei audringas — nustosi artimo asmens. Įkristi į vandenį — mirtinas pavojus, jei tas vanduo šiltas — liga, gerti šiltą vandenį — įvairios nesėkmės, šalta — laimė ir pasisekimas. Braidžioti šiltame vandenyje — pasisekimai meilės dalykuose. Trykštantis vanduo arba fontanas reiškia meilę ir laimę, jei jo vanduo yra drumzlinas — nuostoliai ir kitokie negerumai. Sėmti fontano vandenį — bus vedybos ar gyvenimo pakeitimas. Didelis fontanas reiškia turta, išdžiūvęs — nuostolis. Srauniai bėgantis švarus vandens upelis reiškia visokius malonumus ir gerumus, sudrumstas — liga. Baudonas vanduo reiškia mirtį.

VARGONUS sapnuoti reiškia ramybę ir džiaugsmą, bet jais girdėti grojant liūdnas melodijas — tikėkis artimo asmens mirties.

VARLES matyti ar girdėti jas kurkiant yra išėjimas saugotis apkalbų ir apgaulingų pagyrimų. Užmušti varlę — būsi pagirtas už gerą darbą. Jei varlė arba rupūžė tavo namuose replinėja — greitai tapsi turtingu, jei jos nuo tavęs bėgs — laimė ir garbė.

VARMAI arba mašalėliai, apskritai, reiškia negarbę, juos sapne užmušti — įgysi garbę ir turta, būti jų užpultu — saugokis priešių ar negerų draugų. Girdėti varmus žirziant — apkalbos.

VARNAS matyti ar jas gaudyti — pasisekimas visuose reikaluose, bet girdėti jas krankiant — ligos bei čiti pavojai.

VARPAS nieko gerą nereiškia, tik liūdesį, širdies skausmą ir gailestį bei nusiminimą. Lieti varpą — pažeminimas. Girdėti mažą varpelį — saugokis nelaimės.

VARPOS, pilnos grūdų, esančios javų lauke, ženklina laimingą moterystę ir tokį pat šeimos gyvenimą, varpos nupiautos ir surištos į pėdus — turta. Nors varpas arba pėdus nešioti yra liga, bet jas kitaip sapnuoti yra gerai.

VARTAI nauji reiškia gerbę ir teisingą elgesį. Jei jie nauji — pavojinga meilė arba romansas.

VARINIS puodas ar kitoks indas ženklina moterystę arba naujo asmens šeimoje atsiradimą. Varinis indas, pilnas vandens, ženklina pinigų, o tuščias — skolas.

VASARĄ sapnuoti — pagerės meilės dalykai šeimoje ir romansuose.

VASKAS išreiškia blogus meilės reikalus ir silpną sveikatą, o vaškine žvakė reiškia artimo asmens netolimą mirtį.

VAZONAS su didele gele reiškia turta ir garbę. Jei ta gelė žydi, tai garbė yra tik laikina, o jei ant vazono yra nupaišytos gelės, reiškia, kad visi malonumai greit praeis.

VAŽIUOTI ar joti: nevedusiems reiškia meilę ir reikalų ar svajonių išsipildymą, kareiviams — priešų nugalėjimą, žmonėms — laisvę ir lygybę, ligoniams — palengvėjimą skausmo. Vaziuoti pasikinkius žmogų — apsižiūrėk, ar netarnauji savo tėvynės priešui ir ar neišduodi jam žmones. Vaziuoti brichkoje — būsi pakviestas į vestuves ar į krikštynas. Joti ant žirgo — laimingos vedybos, garbė ir pinigai.

(Jus daugiau)

MENO ŽINIOS

Redaguoja MIKAS SILEIKIS

NIHILIZMAS MENE

AR TOKS AMERIKOS MENO VEIDAS?

Chicago Meno institute vyksta tariamai 73-ji Amerikos meno paroda Morton parodų salėse. Parodos kataloge pasakyta: "Galas tapybai ir skulptūrai, kaip žinome, anksčiau būdavo." Reikia suprasti, kad estetiniame menui skelbiamas pasmerkimas. Sunku suprasti, prie ko einama ir ko siekiama. Pardodos rengėjai, ypač kuratoriai A. James Speyer, teisinasi, savo išvadas daro: kad visas pasaulis dabar esą paviršutiniškas, negalvojama apie metafiziką ar estetiką. Tai paneigimas realybės faktų. Menininkų negalima kaltinti. Kalti tie, kurie vaizdinį meną privedė prie nihilizmo ir visiškų tuštybės, kokią sveikas protas tegali įsivaizduoti. Vienas iš parodos dalyvių (Robert Barry) sako: "Mano darbai absurdiški, bandant suprasti, kas yra absurdas."

Galimas daiktas, kad avangardo vadovai, norėdami pademonstruoti, kaip savo, "paviršutinišką" gyvenimą politinė suirulė, kokia vyksta Irane, Nikaragvoje ir Afrikoje, tai jokių būdų nesiderina su menu, tik tai pasitvirtina diktatūrinis režimas, nors valdyti pasaulį savo siauru protu ir geležine širdimi.

Apie meną čia nėra ko nei kalbėti. Tą pripažįsta ir patys rengėjai. Bet galima tikėti, kad patys menininkai gali sukilti prieš joms daromą skriaudą. Lėjęs į

parodų salę, matai tuščias sienas. Parodėlei atstovauja tik 16 "dailininkų". Kur nekur pridėta baltai nudažytų drobių, kitų vietų nudažytos raudonu dažu lentos ir priklijuota numerų, dar kitur nei iš šio, nei iš to, priklijuota kalendoriaus numerų. Vienintelė sienelė, kur išdėstyta Allen Ruppersbergo 11 religinių motyvų nufotografuoti priešinai. Tarytum ant pajūkos, — nesiderina su kitais "ekspонатais".

Išvadoje, Meno Instituto diktatoriai, pasmerkdami estetinį meną, jo vertybes bei objektyvų realybę, bando plauti smegenis blaiviai galvojant visuo- nei.

Kitas paradoksas, tai pačios parodos pavadinimas "73-ji Amerikos meno paroda, kuomet tik 16 dalyvių. Pora iš Kalifornijos, pora iš rytinių valstijų ir dar iš kur. Tai koks tada Amerikos meno veidas?

Iš 16 dalyvaujančių parodoje, 11 gavo premijas. už ką? Paroda pasibaigs rugpjūčio 5 d.

Ketvirtadienis, įėjimas laisvas. Kai jau minėtoje parodoje nė vieno žmogelio, išskyrus mane, tai muziejus kimštai pilnas lankytojų. Mat, šiais metais Meno institutui sukako lygiai 100 metų nuo jo įsikūrimo. Minėdamas sukaktį muziejus atrodė naujai pertvarkytas. Vi-

M. SILEIKIS

Poilsis (Tapyba)

ST. CATHARINES, ONT.

PAMINEJOME ŽIAURIUSIUS BIRŽELIO TREMIMUS

Šių metų birželio 17 dieną St. Catharines Bendruomenė paminėjo žiauriuosius birželio tremimus 1940-41 metais iš sovietų okupuotos Lietuvos į Sibirą ir kitas vergų darbo stovyklas. Mėnėjimas prasidėjo 10 val. palmalomis.

Šiuose minėjimuose mes pasigendame jaunimo. Jaunimas, turbūt, nebesupranta tėvų gimtos kalbos ir nesigilina į sovietų žiaurumus ne tik su senosios kartos lietuviais, bet ir su jaunimu okupuotoje Lietuvoje.

St. Catharines lietuvių kolonija nedidelė. Turime tikrą lietuvių parapijos-vienuolyno viršininką Juvenalį Liaubą OFM.

Visuose minėjimuose jis pasako ugningus ir tautiškus pamokslus. Visuomet per pamokslus aiškiai iškelia sovietų žiaurumus okupuotoje Lietuvoje. Nėvengia pareikšti kritiškos minties ir išvijos inteligentiškai, ypač tiems, kurie jau pradeda pamiršti kodėl bėgo iš Lietuvos antru kartu okupuojant ją sovietams ir dabar siūnia savo vaikus į Kapsuko universitetą neva pasitobulinti lietuvių kalbos...

T. Juvenalis Liauba OFM ir šįmet pasakė patriotišką pamokslą minint žiauriojo birželio išvežimus.

Po minėjimo organizacijos su vėliavomis: ramovėnai, šauliai, skautai ir Lietuvos vėliava, kartu su parapijos klebonu T. Juvenaliu Liauba ir 18 metų bu-

M. Š.

Ne šios žemės sūnus

Taip vadinasi ("Stranger on the Earth") Vincento Van Gogh gyvenimo istorija Njujorko Galery teatre, kur Herb Barnett, režisierius, autorius, pats menų mylėtojas, su dideliu susidomėjimu Van Gogh'o gyvenimu ir su noru nušviesti šio kūrėjo būdą ir sielą, sukūrė lyg "reinkarnuotą" patį Van Gogh — net savo veido panašumu. Barnett ir Tony Casablanca (vaidina Paul Gauguin) yra tik du minėtini dramos veikėjai tarpe 20-ties lygiai tobulų artistų — aš pirmą kartą čia mačiau veiklą, kur visi iki vieno vaidintojai yra tokie, kad iš jų nė vieno negalima pavadinti tik "supporting actor".

Keturių valandų ekstazė suima žiūrovą lyg kokią užburimą! Tai tikra meno puota!

Arėjas Vitkauskas

VASARINĖ PARODA

Čiurlionio Galerijoje, Inc., 4038 Archer Ave., vasaros metų yra išstatyta Am. Liet. Dailininkų S-gos ir ne Sąjungos dailininkų tapybos paroda. Atdara kasdien Midland Savings banko valandomis. Uždaryta sekmadienį ir trečiadienį. Įėjimas pro banko duris ir nemokamas. Paroda įvairi ir įdomi. Teirautis pas banko tarnautojas.

ENERGY WISE

Limit use of dishwasher to once a day, after the evening meal, and cut excessive use of water and electricity.

Don't be a Born Loser!

usia Sibiro kaline Ona Šukienė padėjo gėlių vainiką prie Tautinio paminklo S'biro kankinams prisiminti.

B-nės pirmininkas A. Šetikas tarė žodį ir pareiškė, kad mes išvijoje neatliekame tinkamai, ką mes turėtum atlikti. Okupuotoje Lietuvoje lietuviai, tokie, kaip V. Petkus, B. Gajauskas, N. Sadūnaitė ir kiti kovoja prieš okupantą ir reikia lauja pagrindiniu žmogaus teisių. Atrodo, kad čia veikia juoda ranka, kuri terorizuoja ir šmeižia tuos, kurie pasišventę dirba lietuviška darbu. Toliau paminėjo, kad šįmet St. Catharines bus ruošama Kanados Lietuvių diena ir tokiu metu yra tokių, kurie renka parašus, lankydami ligonius žmones skleidžia mela, kad sudemoralizuotu šios šventės rengėjus. (Buvo ir tokių, kurie tokiems veikėjams patarė daugiau kojos neikelti į namą.)

Priminė, kad toji juodoji ranka Amerikoje suskaldė Bendruomenę. Sovietams paskelbus, kad mes nuo liepos pirmos dienos tapsime Sovietų Sąjungos piliečiais, tai juodoji ranka dar drąsiau ims terorizuoti patriotas lietuvius.

Šiuos žodžius B-nės pirmininkas kalbėjo susijaudinęs. Jis patobrė, kad jau pribrendo laikas tokias negeroves kelti viešumon. Nuo visų juodosios rankos "veikėjų", kurie braunasi į organizacijų valdybas, reikia atsikratyti.

Po to, B-nės pirmininkas padėkojo susirinkusiems už dalyvavimą birželio išvežtųjų minėjime ir paprašė sugiedoti Lietuvos himną.

Kai B-nės pirmininkas išsireiškė, kad juodoji ranka Amerikoje suardė B-nę, aš tuojau prisiminiau, kad ta juodoji ran-

ka pasireiškė Amerikoje ruošiant Amerikos 200 metų sukaktį, kai keletas tos juodosios rankos "veikėjų" ją trukdė.

Jei nebūtų dienraščio Naujienų, mes nežinotume tų asmenų ir la kraščių, kurie save laiko patriotais, bet savo veikla patarnauja tiltų statytojams. Tikiu, kad Amerikos lietuviai, padedant Naujienoms, ir toliau stiprės kovoje prieš Lietuvos okupantą.

Dėka Naujienų, kurios savo puslapiuose nušviečia tinkamesnes gaires, šiandien VLIKas ir ALTa dirba ranka rankon Lietuvos laisvinimo darbą. Mes St. cathariniečiai tą iš Jonavos žilaplaukį irgi sugebėsime pašalinti iš "lietuviškos" veiklos. Vienas iš jų, už priešlietuvišką veiklą, jau pašalintas iš šaulių tarpo.

J. Sarapnickas

Banginių savižudybės

FLORENCE, Ore. — Dėl neišaiškinamų priežasčių, banginiai karts nuo karto surušia masines savižudybes, atplaukia iš vandenynų į pakraščius, duoda bangų išmetami į paplūdimius, kur tie milžinai liekasi be vandens, saulekaitėje ant sauso smėlio netrukus išgaista, bet sudaro nelengvą darbą jų lavonams pašalinti nuo paplūdimių.

Šiomis dienomis prie Florence, Oregon, mirė 41 banginis ir nesidavė pastangoms juos gelbėti. Nuvilkti giliau į vandenį, kad galėtų atsigauti, banginiai apsisukę grįžo atgal į sausus paplūdimius.

Banginių lavonai "laidojami" dalinai sudeginant ir liekanas pakasant žemėje. Tokios laidojimo miestui kainuoja po 30 tūkst. dolerių į metus.

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šio kiadieniai nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniai nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

Turime po kelias RETAS KNYGAS

1. Kun. M. Valadkos UŽ LAISVĄ LIETUVI

Minkšti viršeliai, 410 psl. \$10.00

2. V. Biržiškos SENOVES LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I ir II dalis.

Minkšti viršeliai \$10.00

3. A. Ambrosės CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA.

Minkšti viršeliai \$15.00

4. J. Laukio ORAKULAS. 414 psl.

Minkšti viršeliai \$10.00

Čekį reikia išrašyti:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St.

Chicago, Ill., 60608

Pridėti dolerį pašto išlaidoma.

NAUJIENU PIKNIKAS

ŠEŠTADIENI, LIEPOS 28 d.

WOSNIAKO SODE

2530 BLUE ISLAND AVENUE

(26-ta gatvė, vienas blokas į rytus nuo 3. Western Avenue)

Bus skanių užkandžių ir įvairiausių gėrimų.

Visi lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti į pikniką.

Rėmėjams bus paskirstytos gausios, vertingos dovanos.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of December 1, 1977	
Subscription Rates:	
In Chicago \$33.00 per year, \$18.00 per six months, \$10.00 per 3 months. In other USA localities \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$9.00 per three months. Canada \$33.00 per year; other countries \$34.00 per year.	
20 cents per copy.	
Nuo gruodžio pirmos d. Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams \$33.00	pusel metų \$18.00
trims mėnesiams \$10.00	vienam mėnesiui \$3.00
Kanadoje:	
metams \$33.00	pusel metų \$18.00
trims mėnesiams \$10.00	vienam mėnesiui \$3.50
Užsieniuose:	
metams \$34.00	pusel metų \$18.00
trims mėnesiams \$10.00	vienam mėnesiui \$4.00
Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	
Kitose JAV vietose:	
metams \$30.00	
Orderiu kartu su užsakymu.	

Laukia išlaisvinimo

Kad okupantas stengėsi izoliuoti pavergtą Lietuvą nuo pirmos okupacijos dienos — visi žino. Jam ne tik svarbu, kad užsienio lietuviai žinotų kas darosi pačioje Lietuvoje, bet jam nepaprastai svarbu, kad pavergti lietuviai nežinotų, kas darosi ir darosi komunistų pavergtoje Lietuvoje.

Kas darosi pavergtoje Lietuvoje, lietuviai aiškiai žinojo, dažnai ant savo kailio patyrė. Jie neteko savo ūkių, prarado jaunimą, turėjo dirbti ne sau, bet okupantui. Jiems teko išlaikyti didelius rusų kariuomenės dalinius. Šiaulių—Radviliskio rajone jiems teko maitinti kelias rusų divizijas Alytaus srityje.

Lietuva buvo visai atskirta nuo vakarų. Patį Karaliaučius ir visa sritis buvo priskirta prie Leningrado apygardos, kad lietuviai jokiū būdu neprieitų prie komunistinės Rytų Vokietijos. Tarp Lietuvos ir komunistinės Vokietijos buvo plati rusiška Kaliningrado apylinkė, priskirta prie Leningrado didelės apylinkės. Jeigu lietuviai bandė pasiekti komunistinę Rytų Vokietiją, tai jiems reikėdavo pereiti atidžiai saugojamą Karaliaučiaus sritį, pavadintą Kaliningrado sritimi. Patį Karaliaučius rusai vadina Kaliningradu.

Trys geležinės uždangos rusams buvo reikalingos, kad lietuvius nežinotų, kas darosi Vakarų Europoje ir Amerikoje. Lietuviams labai rūpėjo patirti Amerikos lietuvių nuotaikas, nes apie trečdalis lietuvių tautos gyvena Amerikoje.

Trys uždangos Lietuvai atskirti nuo pasaulio dar ir šiandien veikia, bet jos jau nėra tokios stiprios, kaip rusai įsivaizdavo. Lietuviai pramoko pasiklausti radijo pranešimų, kurie pralaužia ne tik geležines uždangas, bet pajėgia įveikti ir radijo bangų trukdymus.

Brežnevo propagandos ruporai, įskaitant ir rusams dirbančius pasidavėlius lietuvius, tvirtino, kad Helsinkio aktai patvirtino dabartinės Europos sienas ir Lietuvą visiems laikams priskyrė prie Sovietų Sąjungos. Tačiau Dr. Kazio Bobelio ir Povilo Dargio radijo pranešimai pasakė lietuviams, kad Helsinkio aktai abi pusės pasizada nevartoti jėgos sienoms keisti, o tai-

kios priemonės bus vartojamos sienoms išlyginti ir pavergtiems kraštams grąžinti laisvę.

Kalantos balsas buvo visos pavergtos Lietuvos balsas. Kalanta pasakė, kad Lietuva nori laisvės, o visame krašte protestais šis balsas buvo pakartotas.

Lietuvių jaunimas tikėjos, kad lietuviai patys galės išsilaisvinti. Jie daug sovietinių įstaigų centrų ne tik Kauno miesto sodo apylinkėje, bet ir kitose Vilniaus vietose. Jų nuotaikos šiek tiek pasikeitė, kai į Kauną lėktuvais atvežė mongolus, kurie pasiryžę ne tik buožėmis mušti jaunimą, bet ir plaukus mergaitėms kirpti. 200 Kauno jaunuolių išvežė visokiems prievartot darbam, o kitus liepė tėvams prižiūrėti.

Tuo metu ten buvo ir tipingas sovietų karo laive maištas, Baltijos jūroje. Jūreiviai, daugiausia komunistų vaikai, reikalavo demokratinių rinkimų karo laivyne ir visoje Rusijoje. Maištas buvo numalšintas, o sukilusio karo laivo jūreiviai išduoti. Jūreivių likimas paveikė ir Lietuvos jaunimą. Lietuvos jaunimas patyrė, kad jie vieni nepajėgs palaukti dabartinės sovietų karo ir policijos mašinų. Ji galės sutrėškėti tik tai didesnio sukrėtimo metu. Jeigu pačioje Rusijoje kiltų maištas, jeigu patys rusai pasipriešintų komunistų partijos įvestai vergijai, tada ir lietuviai galėtų pabandyti išsilaisvinti. Kol tokia proga pasitaikys, reikia tam ruoštis, o tuo tarpu lietuviai laukia ar kartais užsienis nesudarys tokios progos, jeigu Sovietų maršalai, nepajėgdami tinkamai pasiruošti, pradėtų kokią naują tarptautinę avantiūrą Afrikos ar Azijos tautoms pavergti. Turint galvoje, kad sovietų karo jėgos yra sudarytos iš vergų, negalima iš jų laukti pasiryžusių kovotojų. Maršalas Žukovas laimėjo kelis mūšius, įvykdamas baime ir mirtį raudoniejiems Vargu dabar šis metodas galios.

Pavergta Lietuva laukia tarptautinio konflikto, kurio metu ne tik lietuviai, bet ir kitos tautos išsilaisvins. Laukia, kad kas nors padėtų jiems išsilaisvinti.

SENIEMS LEITENANTAMS

(Tęsinys)

Buvome tikri, kad pasikalbėję su seniais leitenantais, kad jie nemirktelėjęs paleistų kulką į kaktą tiems, su kuriais šiandien maloniai kalbasi, o rytoj turėtų įvykdyti nepakeičiamą partijos sprendimą. Kurmis pasikalbėjimą pradėjo taip: "Vokiečiai pageidauja, kad katalikiškasis lietuvių jaunimas, kurio vadovybės atstovai, prof. Z. Ivinskis ir dr. A. Damušis, čia yra, ir voldemarininkai paduotų vienį kitiems rankas ir vieningai įsijungtų į kovą prieš komunistų. Jeigu tos dvi jėgos susijungtų, jos atstovautų visai Lietuvai".

I tai aš pareiškiau, kad lietuvių katalikų nusistatymas prieš komunistą yra neabejotinas, bet pirmasis mūsų tikslas yra Lietuvos nepriklausomybės atstatymas. Lietuvių katalikų višurmenės, o ypačiai jaunimo, nusistatymą šis siejimas sprendžiamai lemia. Su visais lietuvišiais, kurie tam siekimui nuodėdžiai pritaria, mes vieningai dirbsime.

Z. Ivinskis plačiai ir vaizdžiai

nušvietė lietuvių nuotaikas, kurias jis turėjo progos prieš porą dienų patirti. Jo žodžiais, lietuvis ūkininkas, darbininkas nori išgirsti per Kauno bei Vilniaus radijofoną balsus pažįstamų žmonių, kuriais pasitiki, kurie patikintų, kad lietuvių sukilimu prieš komunistus atstatyti Lietuvos nepriklausomybę, vokiečių nėra varžoma. Tada jie su dideliu pakilimu teiktų gėrybes ir gamintų maisto produktus, kad karas prieš komunistą būtų laimėtas. Bet pirmiausia paaiškinkit, kodėl lietuvių aktyvistų atstatyti Lietuvos nepriklausomybę yra varžoma. Pilna valstybinė laisvė yra mūsų pirmoji ir nekeičiama sąlyga", baigė Ivinskis.

Tos mintys buvo pareikštos su pertraukomis nuolat išsiklausančiam Kurmiui. Bet mes gana vertėjai savo nusistatymą išdėstėme, pertraukdami ir jo įsiterpimus.

Kurmio atsakymas buvo maždaug toks: Fiureris dabar nesvarsto išsilaisvintų tautų nepriklausomybės klausimo. Lietuviai turi be sąlygų įsijungti į kovą prieš komunistą. Pagal nuopelnus toje kovoje lietuviams bus skirta atitinkama vieta naujoje Europoje.

Tuo klausimu kalbėjo visa eilė ir voldemarininkų. Jie aiškiai pasisakė už reikalingumą įsijungti į kovą prie komunistų, bei darbą kurti naująją Europą ir visai nekėlė Lietuvos nepriklausomybės minties. Tas labai stebino, nes mes nebeįėjome, kad bent daugumai iš jų Lietuvos nepriklausomybė rėpė.

Apie valandą laiko tuo klausimu besidildant mintimis mums neatrodė, kad kokia bendradarbiavimo bazė būtų išryškėjusi. Be abejo, jos rasti iš mūsų pusės nebuvo nė poro.

Gerdamas antrą gana didelės talpos dūno turėję, suabejojau, ar mudviejų su Zenonu pramatytoji norma neperdidelė, bet mūsų planas pasiteisino — mums vėliau susilaikant nuo

gėrimo, kiti to nepastebėjo ir gana intensyviai toliau vašinosi. Kalbos stiprėjo, nuotaika kaito. Pasikalbėjimo tvarkos niekas nesilaikė.

Kurmis, morėdamas, turbūt, nukreipti dėmesį nuo mūsų labai ryškaus nepriklausomybės minties akcentavimo, tekalbėjo apie naująją Europą. Čia pradėjo kelti, mūsų akimis, vokiečiams atsidavusių asmenų nuopelnus naujai Europai ir pirmoje eilėje tame pasikalbėjime dalyvavusio Taunio. Kurmis nenustebsias, kai to, jo žodžiais, kristolinio be dėmesio vyro krūtinę papuos vokiečių geležinis kryžius; tas vyras esąs šviesus pavyzdys visiems lietuviams.

Toje vietoje Taunys išdėdžiai atsišėlė ir smarkiu judesiu nulenė galvą, dėkodamas už tošant Kurmiui. Bet mes gana žadama garbė. Šis momentas tikrai buvo neįjaukus ir kvailio kas.

Vienintelį draugišką žvilgsnį galėjome išskaityti iš dr. Meškauskos. Germanto akių. Jis sėdėjo tylus ir nekaltus, bet su giliu dėmesiu sekė mūsų pasikalbėjimą. Nors jis po aktyvistų sukilimo atvykęs į Lietuvą kaip vokiečių saugumo remiamas asmuo, bet matyti čia rastos realybės jamė jau kėlė įvairių naujų aspektų, kurie vėliau pasisakė už reikalingumą įsijungti į kovą prie komunistų, bei darbą kurti naująją Europą ir visai nekėlė Lietuvos nepriklausomybės minties. Tas labai stebino, nes mes nebeįėjome, kad bent daugumai iš jų Lietuvos nepriklausomybė rėpė.

Apie valandą laiko tuo klausimu besidildant mintimis mums neatrodė, kad kokia bendradarbiavimo bazė būtų išryškėjusi. Be abejo, jos rasti iš mūsų pusės nebuvo nė poro.

Gerdamas antrą gana didelės talpos dūno turėję, suabejojau, ar mudviejų su Zenonu pramatytoji norma neperdidelė, bet mūsų planas pasiteisino — mums vėliau susilaikant nuo

Tada jis mane norėjo įkalbėti, kad aš ečiau nakvoti į apsaugos dalinių, kurie saugojo komendantūrą, būstinę. Ir jeigu kas bandytų drąsiai dalinių vyrų nuotaiką, kad aš išsikščiau. Aš atsisakiau, nes laikiau tai betikslu dalyku.

Valandėlę Kurmis iš pasikalbėjimo kambario išėjo, vėliau grįžęs stengėsi suvaidinti labai susijaudinusių ir man pranešė, kad mano pareikšimais netiksis. Jis turįs aiškių žinių, kad aktyvistai ruošia šią naktį pasikėsimą prieš komendantūrą. Dabar jis man aiškiai jaučias reikalo pasakyti, kad tokio kontrpučo atveju vokiečių Gestapo panaudos visą savo jėgą, kad Aktyvistų Fronto pasikėsimas prieš voldemarininkų užimtą komendantūrą būtų nuslopintas. To visa pasėkos aktyvistams bus labai skaudžios.

Po to pareiškimo Kurmis višus pasikalbėjimo dalyvius pakvietė į gretimą kambarį, kuriame buvo Žarskus ir dar kėnas asmuo iš naujojo komendanto patikėtinių. Jie buvo tie, kurie atbėgo su aliumuojančiomis žiniomis prašyti pagalbos pas Kurmį. Tos žinios buvo tokios — pora aktyvistų buvo atėję į apsaugos dalinių karių valgyklą ir kalbino vyrus grąžinti tvarką komendantūroje. Nei tų vyrų pavardžių nei jokių kitų duomenų nei Žarskus nei jo palydovas nebuvo pajėgūs patiekti.

Susimirkčioje su Zenonu, priėjome prie Kurmio, pranešėme, kad tie komendantūros žmonės neturi jokių tikslų duomenų, ir mes esame tikri, kad jokių pasikėsimų neįvyks. Kurmis dėl to, pareiškė šavo pasitenkinimą ir nuomone, kad jis manęs su mumis esą galima kalbėtis.

Atsisveikinę išėjome šiek tiek po 10-os val. vakaro. Valandėlę lytėjome kiekvienas pasakėdęs savo mintyse. Mums patiems tada aktyvistų pajėgumas neatrodė toks didelis, kad prieš jį būtų reikėję net visos Gestapo jėgos, norint apsaugoti pučnikų komendantūrą.

Mums buvo dabar aišku, kad štai čia yra destruktijos židinis. Iš to gestapino židinio šio instruktijos laikinosios Vyrųausvės darbai trukdyti ir aktyviai Lietuvos nepriklausomybei sąbotuoti bei gundyti lietuvių klasta įtraukti į vokiečių karo uždavinius.

Ši vertinga patirtis dar labiau sustiprino mūsų budrumą išlaikyti kovos už laisvę dvasiją nepažeistą naujojo okupanto klastos.

Po kelių dienų vokieškasis Sicherheitsdienst, išsikūrus Parnamos Rūmuose, Laisvės alėjoje (Nukelta į 6 psl.)

ST. MATULAITIS

DELIONGO KELIONĖ

(Tęsinys)

O ledas vis labiau tirpo; praperšos darėsi vis didesnės ir tankesnės. Per jas reikėjo keltis arba laivais arba daryti tiltus iš ledo. Tam tikslui keli vyrai plaukiodami su laivais po praperšą gaudė mžesnes ledo atskalas ir statė jas viena prie kitos skersai praperšą. Tokiu judančiu tiltu perveždavo roges, bet nevisuomet laimingai. Nekartą ledai vėl išsiskirdavo ir po kelis syk parsieidavo gaudyti.

Aišku, kad taip keliaujant toli nenuėisi. I dvi paras nuėjo vos 2 verstų, nors kasdien ėjo po 10 valandų.

Po to kelionė pasidarė da sunkesnė. Pradėjo lyti ir keliauninkai turėjo sustoti:

"Net šunes lyg vištos glaudėsi vienas prie kito, — rašo Deliongas savo užrašuose. — Mes pastatėme šėtrus ir šiaip — taip pasislėpėme nuo lytaus. Tam, kuris sėdi šiltoje grįčioje, gali būt ir smagu klausyti kaip lytus barskina į stogą, o mums nelabai smagu buvo mūsų lindynėse ant ledo. Jie kurėme tik tuomet, kuomet reikėjo valgis išsivirti; kuro turėjome mažai, reikėjo jo gailėtis. Nė išsivirti nebuvo kur."

Lytui palionus vėl toliau keliavo, bet labai

iš lengvo. Per dieną nueidavo tik po 300 ar 400 sieksnių ir tik retą kurią dieną 2 verstų.

6. NESMAGUS PASTEBĖJIMAS

Jau 10 dienų keliavo Deliongas ir jo draugai. Nors ėjo iš lenvo, betgi jiems darėsi ramius, atsiminus, kad kasdien vis tik artinasi prie žmonių. Taip iš pradžių manė ir Deliongas, kol vieną dieną nepagalvojo pasitikrinti ar jau toli jie nuėjo pietų linkui. Paėmęs įtaisus pažūrėjo pagal saulę, suskaitė ir pats sau nenorėjo tikėti. Atkartoję da kartą. Tiesa, pasirodė, kad nors jie keliauja į pietus, bet buvo 35 verstai toliau į šiaurę nuo tos vietos, kur "Zanetta" nuskendo. Deliongas tuojau suprato dėlko taip atsitiko; jis ėjo pietų link, o vėjas ir tekė nešė ledą į juos šiaurės link. Tokis pastebėjimas labai nulūdino Deliongą, bet kad neišgązdinti kitų, pasakė tik daktarui ir savo pagalbininkui Melvilui. Jie nutarė niekam daugiaus nesakyti apie tą liūdną pastebėjimą, kad nesumažinti norą dirbti.

Praėjo dar dvi savaitės. Kelionė pasidarė da sunkesnė, nes ledas darėsi kaskart minkštesnis, o praperšos didesnės. Nekartą būdavo taip, jog pirmą kartą vienas roges per praperšą, sugrįžę paminti kitas, atrazdavo jau dvi praperšas. Dėlto tą savaitę nuėjo viso tik 12 verstų, o iki žmonių liko pereiti dar tūkstančiai. Užtai Deliongas vėl susiramino, kuomet ištyrė, kad ledas paliovė ne-

šes juos į šiaurę ir kad dabar jie nors iš lėto, betgi eina pietų link.

Atėjo liepos mėnėsis. Tuomet ledai pradėda pakrikti po jures. Iš pradžių ledo plotai plaukia draugiai, po to persiskiria ir pakrinka po jures. Kelionė tokiu lėdu yra da sunkesnė.

Visa jų viltis buvo tame, kad greitai gal pasieks jures laisvas nuo ledų ir su laivais galės greitai ir lengvai keliauti.

7. ATRADO DAR NAUJĄ SALĄ

Deliongas iš žemlapio žinojo, kad artimiausia žinoma sala nuo jų atsti 180 ar 200 verstų, dėl to niekas iš jų nesitikėjo greitai žemę prieiti. Bet jiems bekeliaujant štai vienas iš matrosų einas — žemė matyti, žemė!

Visi suskato žiūrėti. Pažiūrėjo per žiūromų kūrų sušuko su džiaugsmu:

na; teisybė toli matėsi juoda žemė. Vieni sakė, kad tai žemė, o kiti kad ūkai. Galų gale Deliongas užlipęs ant augstos ledų keteros su žiūronu aiškiai pamatė toli juoduojančią žemę ir melynųjų laisvą nuo ledo jures. Visi labai nudžiugo ir dar skubiasius suskato eiti ant žemės, kuri buvo nuo jų kokia 15 ar 20 verstų.

Perejo da viena diena. Nors per pakilėjusius žemės nebuvo matyti, bet visi jautė, kad ji netai netoli. Pradėjo pasirodyti žvėrys ir paukščiai, o daktarui pasisekė pagauti ant ledo drugi

(peteliškę), iš ko visi aiškiai matė, kad žemė turi būti netoli. Ir tiesa, ukams išnykus, vėl ją pamatė. Per žiūroną Deliongas aiškiai matė uolas, kalvas ir smiltis. Neabejotinai žemė, reikėjo tik ją pasiekti. Būt pasiekti buvo nelengva. Da dvi savaitės perejo sunkioje kelionėje, o žemės vis dar nepriejo. Tiesa, tuomet nuo jų iki žemės buvo nedaugiau per 3 verstus, bet terpu jų ir salos buvo didelė pertaka, su labai smarkia vandens tekme, kuri nešė daugybę smulkaus ledo gabalų. Tokiu būdu žemė buvo arti, o pasiekti ji visgi negalima buvo.

"Visą savo gyvenimą aš neužmiršiu vakarykščios dienos, — rašo Deliongas savo užrašuose. — Tiek vargo ir nelaimių perkeiti taip trumpu laiku galima tik tai šiaurėje. Per visą dieną ar kiauą naktį mes ne valandėlės nepasilejome dėl to, kad ledai vis labiau skyrėsi ir plyšiu darėsi vis daugiau. Vos tik mes pradėjome vėžti mūsų daiktus, ta vieta, kuri mums išpodė geriausia, kaip štai ledas persiskyrė keliose vietose po mūsų kojomis. Visi mes buvome šlapi iki kelių. Mūsų kojos sustingo; ant jų atsiverė opos. Mes patys stebimės, kaip niekas iš mūsų sunkiai nesiširgo o visi linksmi ir stiprūs. Mes dirbome be pailsio 21 valandą. Mūsų alimė, lab dar suspėjome pereiti ant gana didelės ledo atskalės. Iki žemės kranto nuo mūsų pasiliko 3 verstai.

(Bus daugiau)

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 3-4-6446

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikoje
Medicinos direktorius
1938 S. Mainheim Rd., Westchester, IL.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLÉVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
Išrašo akis, Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63RD STREET
Val. antradi., 1-4 popiet.
ketvirtadi., 5-7 val. vak.
Ottawa telefon.: 776-2880
Rezidencijos telefon.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Gendro praktika, spec. MOTERŲ ligos.
OFISO 2492 WEST 59TH STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL. pirm., antradi., trečiadi.
ir penkt., 2-4 ir 6-8 val. vak. šeštadieni-
s 2-4 val. popiet ir ketu laiku
pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezės. Med. dau-
rymai. Speciali pagalba k. joms.
Jei nepasiekia, rašyti k. joms.
val. 9-4 ir 6-8, šeštadienis 9-1
val. West 63rd St., Chicago, IL. 60629
Tel.: Prospect 8-5084

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

DR. A. MILIUS

Moterų ligos, chirurgija.
5037 Central Ave.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-1004

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
Tel. WA 5-8063

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pir-
madienio iki penktadienio 3:00
— 3:30 val. popiet. Šeštadienis
ir sekmadienis nuo 8:30 iki 9:30
val. 1710.

Vedėja Aldona Deukus

Telef.: HENLOCK 4-2412

7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ

Programos vedėja

Kasdien nuo pirmadienio iki
penktadienio 9 val. vak.
Šeštadienis 7-8 val. vak.
Visos laidos iš WOPA groties,
banga 1490 AM.

St. Petersburg, Fla., 5:30 val. p.p.
iš WTIS stoties 1110-AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

P. KUŠNERIO SURINKTOS ŽINIOS APIE PABALTIOJŲ TAUTAS

(Tęsinys)

ETNINE PIETRYČIŲ PABALTIOJŲ GYVENTOJŲ SUDETIS
PRIEŠ ĮSIBRAUNANT VOKIEČIŲ RITERIAMS
IR LAIKE JŲ ĮSIBROVIMO

Bet sulaukę iš Vokietijos para-
mos, 1263 metais kryžiuočiai
perėjo į antpuolį ir nugalėjo
prūsus-lituvius. Sekančiai me-
tais karo veiksmai ir vėl smar-
kiajai suliepsnojo. 1264 m. sūdu-
vių daliniai apsupo vokiečius
Vėluvoje (Wehlau) ir su dide-
liu vargu Ordinui pavyko išlais-
vinti apsupą miestą. Išlaisvinę
Vėluvą, kryžiuočiai nuėjo že-
myn Labos upe (vėliau Deime-
nos) ir užėmė abu jos krantus
išsiam upės ilgį, pavertę čia
esamus prūsų įtvirtinimus savo
tvirtovių punktais. Taip buvo
įrengti vokiečių įtvirtinimai Be-
pliuvoje ir Labuvoje. 1266 me-
tais vokiečiai pastatė Branden-
burgą prie Frischingo upės, ku-
ris turėjo apsaugoti Karaliaučio
iš vakarų. Galutinis Sembos
krašto užkariavimas pasibaigė
1270 metais.

Tai buvo antras vokiečių už-
kariavimo etapas prūsų-lituvius
žemėje. Po to visą šimtmetį Or-
dinas kariavo su rytų lietuviais.
Tame trečiajame agresijos pe-
riode riteriai perkeldavo dalį
prūsų-lituvius gyventojų iš Sū-
duvos (rytinę teritorijos dalį)
į Sembos pusiasalį, kad paruo-
sytų laisvos žemės plotus vokiečių
kolonistams. Taip, pavyzdžiui,
yra žinomas didelis sūduvių
grupės perkėlimas į šiaurės va-
karinę pusiasalio dalį prie Bru-

steriori'o, Sankt- Lorenc'o ir
Teiligenkreutz'o. Į taip vadina-
mą "sūduvių užkampį", o taip
pat ir į rajoną prie Medinavos,
Vargių parapijoje (A. Boetti-
cher, VIII laida, psl. 27-28).
1325 m. Ordinas pastatė tvirt-
ovę Girduvoje (Gerdaunen) ir
Vartenburge (Wartenburg).

Tam laikotarpiui priklauso ir
vokiečių pasienio apsaugos lini-
jos statymas į rytus nuo Sem-
bos pusiasalio, pagal Deimenos
ir Alnos (Alle) upes. Šią apsau-
gos liniją sudarė visa grandinė
suvirtintų miesto tipo gyven-
viečių, apsupų tvirtovės pyli-
mų, aštriatvėrėmis ir baslatvo-
rėmis. Suvirtinimai iš akmens
atsirado daug vėliau. Be to Or-
dinas rytuose sudarė "dykros
zoną".

Dideli Galindos, Nadruvos,
Skalvos ir Sūduvos teritorijų
plotai tapo paversti dykuma,
prūsų-lituvius gyvenvietės sude-
gintos, dirvos ištryptos, tiltai ir
perėjimai per upes sunaikinti.
Šios sritys virto vėl dirvonai-
dykromis ir iš šių vietų užka-
riautojai stengėsi pašalinti visus
gyventojus. "Tokio sunaikini-
mo pavyzdys, rašo apie tą pe-
riodą K. Marksas, kokį sukūrė
kryžiuočiai, tai Sūduvos (Su-
dau) gyventojų likimas Prūsijo-
je. XIII amž. klestėjusi šalis bu-
vo paversta dykuma, gyvenvie-
čių ir išdirbtų dirvų vietose už-
žėlė miškai, pasidarė pelkynai,
gyventojai buvo dalinai išdu-
yti, daliniai išvežti, daliniai pri-
versti persikelti į Lietuvą." (Markso ir Engelsono archyvas, t.
V, psl. 344, Sudau-Sūduva).

"Dykros zonos ruožas" prasi-
dėjo nuo Vėluvos ir per Sabros-
tą, Sensburgą, Bischofsburgą ėjo
iki lenkų sienos, iki pat Niden-
pilio (Neidenburg). Tvirtinimų
siena buvo sudaryta iš trijų ly-
giagrečių pylimų 3 metrų aukš-
čio; tų pylimų viršus buvo dve-
jų metrų pločio. Linija tęsėsi iš-
tiesai per kalnus ir žemus. Pa-
keltoje vietoje buvo įrengtos
užtvankos, pastatyti atsparos
punktai. (Prussia, 1881, psl. 18,
154).

Žemaičių gyventojų likimas,
kurie gyveno į šiaurę nuo Ne-
muno žemupio, susiklostė ki-
taip. Po vokiečių riterių XII am-
žiuje įsitvirtinimo Dauguvos

žiotyse ir ten Rygos pilies-tvir-
tovės pastatymo, vokiečiai grie-
bėsi pavergti vietinius ličius ir
jos atskirta. Iš pradžių (1918-
1923) Klaipėdos sritis buvo oku-
mu. tapo suorganizuotas riterių
Kalavijiečių Ordinas, kuris šiau-
rės Pabaltijo užkariavime sulo-
šė tokią pat žiaurią rolę, kokią
— Teutonų Ordinas pietų-rytų
Pabaltijyje. Plėsdamas savo
viešpatiją ir užkariaudamas le-
to-lituvius genčių žemes, Kala-
vijiečių Ordinas susidūrė su že-
maičiais ir žemgaliais. 1236 m.
prie Šiaulių kalavijiečiai buvo
visiškai sutriuškinti sukilusių
leto-lituvius genčių ir priversti
buvo pasitraukti prie jūros, bet
sekančiais metais jie, susijungę
su Teutonų Ordino riteriais, vėl
pradėjo plėsti vietinių gyven-
tojų turtą ir žemes. Fanasiai
Teutonų Ordinas, kalavijiečiai
statė užgrobtose teritorijose sa-
vo atsparos punktus, o gyvento-
jus paversdavo vergais. Taip jie
užėmė didžiąją žemaitijos da-
lį I. (1) Neuzilgo, po vokiečių
žalgirio (Tannenberg) sutriuš-
kinimo 1410 metais suvienyto-
mis lenkų ir lituvius jėgomis,
1422 m. Mėlo taikos sutartimi
žemės ir rytus nuo Klaipėdos bu-
vo grąžintos Lietuvai, bet Klai-
pėdos (Memelio) sritis paliko
Ordino žinioje. 1466 m. suvien-
tas Teutonų-Livonų Ordinas pa-
sadarė Lenkijos vasalų, o 1525
m. buvo likviduotas. Bet tai ne
kiek neatsiliepė į lituvius gyven-
tojų likimą Klaipėdos srityje:
jie liko vokiečių valdžioje. Vė-
liau Klaipėdos sritis tapo jūn.

Vokiečių riterių laimėjimams
padėdavo nuolatiniai leto-litu-
vij kunigaikščių tarpusavio ka-
rai, kurie dažnai net sudaryda-
vo su vokiečių Ordinui su lenkų
ir rusų kunigaikščiais karškas
sąjungas prieš kitas leto-lituvius
gentis. Tai buvo feodalinio susi-
skaldymo įsigalėjimo periodas.
Dėl šių feodaliųjų kunigaikštė-
lių susirėmimų mažiausiai buvo
kreipiamas dėmesys į vietinių
gyventojų interesus, į jų etninę
ryšį ir tradicijas, nes tai nu-
stelbdavo įvairios politinės kom-
binacijos. Nežiūrint nesvarių ir
krūvinių kunigaikščių vidaus
karų, etninės gyventojų trupes,
artimos savo kalba ir buitimi,
siekė susivienyti į vieną tauty-
bę.

(Bus daugiau)

— Naujas Kanados premjeras
pareiškė, kad praeis daug laiko,
kol Kanados doleris atsigaus.

A. t. A.

ALDONAI ŠIMAITIENEI

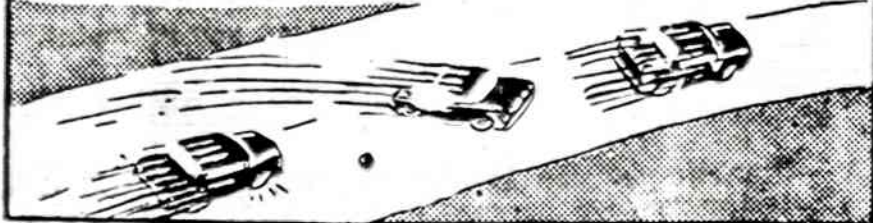
mirus,

Jos vyrui Dr. Vladimir Šimačiui, dukterims ir sūnui su
šeimomis nuosirdžiai užuojautą reiškia

JAV (R.) LB CICERO APYLINKĖ

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

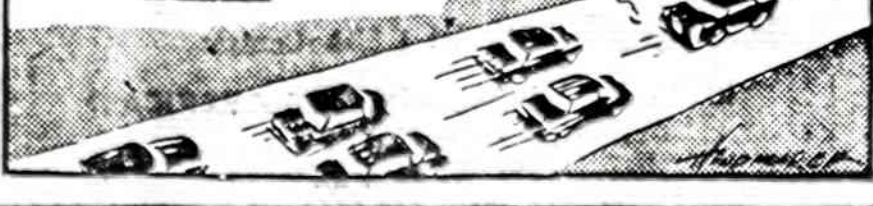
DON'T CUT IN BETWEEN CARS
THAT ARE ALLOWING SAFE
FOLLOWING DISTANCES...

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF
THERE'S A SUDDEN STOP WHILE
YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY...

IF YOU DRIVE AT THE
MINIMUM SPEED STAY IN
THE RIGHT LANE.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Dievas yra dvasia ir jo garbintojai turi garbinti jį dvasia ir
tiesa". — Jono 4:24.

Reikia nuolat atsiminti, kad Dievas, kurio akivaizdoje mes esame, yra
dvasinė esybė, turinti neribotą galybę. Jis pažįsta mūsų mintis ir visus
širdies sumanymus; todėl tikras ir jam patinkamas garbinimas turi būti
darytas iš tikros širdies, dvasioje ir tiesoje. Esamuoju laiku nėra daug
tokių, kurie taip daro. Ateityje, Tūkstantmetiniame amžiuje, kuomet Dievo
pažinimas bus visuotinis ir kuomet visa žmonija bus išgelbėta iš nuodėmės
ir palaiminta, pradinis Dievo meilės ištatymas bus vėl parašytas žmogaus
širdyje. Tačiau vertais ir tinkamais gauti amžinąjį gyvenimą bus pripa-
žinti tik tie, kurie klausys ir garbins Dievą dvasioje ir tiesoje.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

J. Muzikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N.Y. 10303

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios

Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANSO

PATARNAVIMAS

TURIME

KOPLYČIAS

VISOSE MIESTO

DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAfayette 3-3517

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS (LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1215

2314 WEST 23rd PLACE

Virginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

